

Štyri typy katolíkov, 1. časť: Tieňový katolík – obeť dominantnej kultúry

Tommaso Scandroglio

2. mája 2022 ✝ Cirkev Spoločnosť

Štyri typy katolíkov. V skutočnosti je ich oveľa viac, ale taliansky publicista Tommaso Scandroglio sa rozhodol, že si na mušku vezme štyri: tieňového katolíka, otáľavého katolíka, „dospelého“ katolíka a vyhýbavého katolíka.

Zdroj: pexels.com

1.) Tieňový katolík – obeť dominantnej kultúry

Dnes mnohí, ktorí sa považujú za katolíkov, v skutočnosti katolíkmi vôbec nie sú, pretože kultúra ich oklamala (keďže sme ponorení do tej istej kultúry, musíme si dávať pozor, aby sme neupadli do pocitu úplného bezpečia).

Existujú ľudia, ktorí sú potenciálnymi či tieňovými katolíkmi. Teda ľudia, ktorí sú blízko k tomu, aby sa nimi stali, ale neuvedomujú si to. Jeden príklad za mnohé: pár, ktorý sa po niekoľkých rokoch spoločného života nakoniec zosobáša v kostole, pretože „*spolunažívanie bez papiera nie je ono a aspoň tým urobíme radosť našim rodičom*“.

On a ona sú *de facto* ateisti: bez sviatostí – bez nedeľnej omše – bez modlitby či kresťanskej formácie. Napriek tomu ich ľudské hodnoty sú bohaté: sú si verní, výchovu detí berú vážne a zodpovedne, snažia sa byť ku každému veľkorysí, ako priatelia sú úprimní, ako odborníci čestní a svedomití, o realite uvažujú objektívne zrelo, sú citliví na bolesť a ťažkosti druhých a svoje vnútro, hoci len ľudské, sa snažia kultivovať.

Niekedy vyhľadávajú ticho, ale nikdy nie výslovne Boha. Vlastne čiernou dierou v ich živote je práve absolútny nedostatok transcendentnej inšpirácie: na Boha takmer nikdy nemyslia, s výnimkou vážnych situácií, čo takmer hraničí s poverou. Ak sa s nimi rozprávate o Bohu, možno povedia, že v neho veria – a

azda z nich vypadne fráza „*Verím, že po smrti niečo je*“ – ale Boh je pre ich existenciu to isté ako slnečné svetlo pre slepotu.

Ak je však pre nich Boh ešte ako tak stráviteľným pojmom, pretože si ho napokon každý môže vymodelovať podľa svojej predstavivosti, existencia Cirkvi sa im naopak javí ako nestráviteľná, pretože v ich očiach je to len zločinecký spolok plný pedofilov a žiarlivý strážca privilégií, ktoré Boh – vytiahnutý v prípade potreby z pivnice ich svedomia – jednoznačne odsúdi na druhom svete. Skrátka, všetko, čo súvisí s náboženstvom, prežívajú ako zbytočnú nadstavbu, ako formalizmus bez akéhokoľvek praktického zmyslu, ako balast, ktorý im na pleciah zanechali ešte ako-tak veriaci rodičia, ktorú však od puberty už dávno opustili.

Duchovne mŕtvy a pochovaný katolík alebo je ešte nádej?

Pravdaže, pri čítaní tohto opisu by sa mohlo zdať, že by sme mali hovoriť skôr o mŕtvom a pochovanom než tieňovom katolíkovi. Ale pri bližšom pohľade očami kresťanskej nádeje to tak nie je. Svätec nemôže existovať bez ľudského základu, teologické cnosti bez kardinálnych cností sú mŕtvou literou. Je pravda, že kardinálne cnosti nadobúdajú svoj plný význam vo svetle cností teologických, ale naturálny človek môže byť spravodlivý, silný, rozvážny, mierny atď. Chceme zdôrazniť, že mnohí okolo nás – vlastne všetci – majú na to, aby sa stali autentickými, alebo ešte lepšie, svätými katolíkmi. Materiál je vynikajúci, aj keď zašpinený mnohými nečistotami, ktoré znečisťujú vzduch, ktorý všetci dýchame. Ich potenciál je vysoký a na jeho vyjadrenie je potrebné vychádzať z ich ľudských vlastností. Ich ľudskosť je prísľubom svätosti.

Zdroj: pixabay.com

Základný aspekt, ktorý treba brať do úvahy a ktorý dáva veľkú nádej, je to, že títo ľudia v skutočnosti nevedia, čo je pravá viera, pravá Cirkev. Odmietajú to, čo nepoznajú, a to minimálne z dvoch dôvodov. Na jednej strane sa z médií dozvedeli o náukách, ktoré sa vydávajú za katolícke, ale katolícke nie sú: napr. že Cirkev nenávidí homosexuálov, ženy nemajú v Cirkvi žiadnu cenu atď. A potom sa nechajú oklamať obvyklými nezmyslami: skutoční kňazi sú len tí, ktorí sú misionármi v Afrike, pretože ostatní sa stali kňazmi, aby zbohatli alebo urobili kariéru, evanjeliá napísali ľudia, nie Boh a podobne.

Otrepané frázy, ktoré sa potom bez ustania šíria. Na inom fronte, možno ešte častejšie, majú „šťastie“ na laikov a duchovných, ktorí sú nedôslední resp. majú zmätené predstavy. Preto sú buď pohoršení – koľko zlyhaní v láske musíme my katolíci zažívať – alebo majú pokazené predstavy o viere a Cirkvi, ktoré nezodpovedajú pravde. Nádej, o ktorej sme sa už zmienili, dáva skutočnosť, že s týmito ľuďmi, ktorých dobrota srdca nedovolila, aby dominantná ideológia infikovala všetky vlákna ich srdca, je možné viesť dialóg a argumentovať im, aby pochopili, ako sa veci naozaj majú, že Cirkev nikdy nepovedala X, Y, Z a že to, čo hovoria a veria o týchto témach, sa aspoň v podstate zhoduje s tým, čo učí samotná Cirkev.

(ne)Hodnotové prostredie, v ktorom sa nachádzame

Faktorom, ktorý oklamal týchto našich bratov, je kultúra, chápaná ako hodnotovo neutrálne prostredie, do ktorého sme ponorení. Ak by sme pomocou stroja času preniesli tých istých ľudí do minulosti a umožnili im, aby svoju vlastnú cestu ľudského rastu absolvovali nie v posledných desaťročiach, ale oveľa skôr, len málo z nich by sa napríklad rozhodlo žiť spolu ako druh a družka alebo by manželstvo v kostole nepovažovali za pekný doplnok svojej svadby, ani by nezanechali nedeľné omše a spovednice.

Konali by tak, ako im prikazuje Boh a Cirkev, pretože v oveľa kresťanskejšom kontexte, než je ten dnešný, by sa im to zdalo ako jednoznačne a očividne dobrá voľba. Tak ako dnes príliš nespochybňujú rozvod v prípade neúspešných manželstiev či spolužitia na skúšku, aby si overili život vo dvojici, tak včera – či skôr predvčera – by tí istí ľudia určite nepochybovali o nerozumnosti rozvodu a takéhoto spolužitia. Je to kultúrny vývar, do ktorého boli ponorení, ktorý ich nevedome nakazil a nepozorovane a nekriticky orientoval na rozhodnutia, ktoré by oni sami – keby žili o pol generácie skôr – nikdy neurobili.

Takže miera zodpovednosti týchto ľudí, ľudsky bohatých, existuje, ale možno v nižšej miere, práve kvôli veľmi silnému vplyvu, ktorý na nás všetkých má kultúra.

Aj z tohto posledného dôvodu môžeme povedať, že sme všetci katolíci *in pectore Dei*. Nech sa nikto necíti v poriadku len preto, že má jasno o prijímaní znovu zosobášených rozvedených či o eutanázii. Odporne zapáchajúci vzduch, ktorý dýchajú naši bratia a naše sestry, na ktorých sa často bez lásky pozeráme s lútosťou alebo pohoršením, je ten istý vzduch, ktorý dýchame my. Nech sa teda nikto necíti istý, že už je spasený. Často sa utiekajme k sviatostiam, k modlitbe, k skutkom lásky, k Magistériu, k štúdiu, k bdelosti, k jediným maskám, ktoré nám umožňujú odfiltrovať nečistoty prítomné v tejto našej atmosfére nazývanej kultúra.

Preklad z lanuovabq.it

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/styri-typy-katolikov-1-cast-tienovy-katolik-obet-dominantnej-kultury/>